

<https://www.gadish-tour.com>

טיול מספר 1 – תל דן והבניאס

הנושא

"אני הרגתי ... מלך בית דוד והרגתי ... מלך ישראל."

תיאור המסלול:

נדידת שבט דן מהדרום לצפון וכיבוש העיר ליש מתוארים בתנ"ך בפירוט. בני שבט דן נטשו את המרכז הנוח, אך המוקף פלישתים, כבשו את העיר ליש, התמקמו על עין דן השופע מים וצמחייה והקימו עיר לתפארת. מן העיר שרד השער הישראלי המרשים ותחתיו נמצאה כתובת "בית דוד" – אזכור מדהים של המלך דוד. באתר שרד גם השער הקדום יותר מהתקופה הכנענית, ולשער זה הגיע אברהם אבינו ברודפו אחר חמשת מלכי הצפון. נבקר גם באתר המזבח שבנה המלך ירבעם השני בתקופת ממלכת ישראל, נטייל בין פלגי המים, נשתכשך בבריכת השכשוך, ונשמע סיפורי תנ"ך. משם נמשך לבניאס הקסום לראות את המקדש הרומי.

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	קל	חלקית	יום	תל דן, בניאס	כניסה בתשלום

טיול מספר 2 – תל יזרעאל, עין יזרעאל

הנושא

"הרצחת וגם ירשת?"

תיאור המסלול:

תל יזרעאל מזוהה עם ארמון החורף של מלכי בני עומר. כאן התרחש הסיפור המקראי על המלך אחאב שחמד את כרם נבות היזרעאלי (מלכים א כ"א). ממצפור הנוף בתל יזרעאל יוצא שביל באורך כ-1 ק"מ לחורשת אקליפטוס ולעין יזרעאל – מעיין שכבה הנובע לרגלי הגלבוע ומימיו מתנקזים אל בריכה יפה. המקום מזוהה עם "עין אשר ביזרעאל" – מקום מושבו של צבא שאול המלך במלחמתו האחרונה (שמואל א כ"ט, א).

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	בינוני	חלקית	יום	תל יזרעאל	

טיול מספר 3 – הר שאול, שביל התנ"ך

הנושא

"הצבי ישראל על במותיך חלל איך נפלו גיבורים"

תיאור המסלול:

ממרומי כתף שאול נפרסת תצפית מרהיבה ביופייה על עמק חרוד וסביבותיו ועל הגליל ורכס הגלעד. כאן נספר על הקרב האחרון של שאול המלך. שנודע לדוד מותם של שאול ובניו הוא אומר קינה: "הצבי ישראל על במותיך חלל איך נפלו גיבורים. הרי בגלבע אל-טל ואל-מטר עליכם, שאול ויהונתן הנאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו, מנשרים קלו מאריות גברו. בנות ישראל אל שאול בכינה, יהונתן על-במותיך חלל. צר-לי עליך אחי יהונתן נעמת לי מאוד. איך נפלו גיבורים ויאבדו כלי מלחמה".

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	בינוני	חלקית	יום	הר שאול ושביל התנ"ך	

טיול מספר 4 – חרבת קאפה, הר שוכה

הנושא

קרב הענקים

תיאור המסלול:

"וַיֵּאָסְפוּ כָּל־שְׂתֵי־אֶת־מַחְנֵיהֶם לְמִלְחָמָה וַיֵּאָסְפוּ שָׁלֹחַ אֲשֶׁר לַיהוָה וַיַּחֲנוּ בֵּין שְׂוֹכָה וּבֵין עֶזְקָה בְּאֶפֶס דָּמִים וְשָׂאוֹל וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נֶאֱסָפוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֶמֶק הָאֵלָה (שמואל א י"ז, א-ב). נתחיל בביקור בחורבת קאפה, שנחשפה לפני כמה שנים. החורבה מזוהה עם תקופת המלך דוד, וממצאיה הייחודיים שופכים משם נמשיך בנסיעה לתל שוכה. מכאן נצפה על עמק האלה – זירת הקרבות בין דוד לגוליית – ועל שוכה ועזקה המוזכרות בקרב. נשמע מדוע מכונה היישוב המקראי גם שעריים, וכיצד הסיקו החוקרים שזוהי עיר מתקופתו של המלך דוד. כמו כן נשמע על ממצאים ייחודיים מתקופה זו, כמו הכתובת העברית הקדומה שנכתבה על חרס.

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	בינוני	ללא	יום	חרבת קאפה, שוכה ועזקה	מומלץ בחודש פבר' ומרץ

טיול מספר 5 – חרבת כרך, מוחרקה

הנושא

מלאכים קנאים ונביאים בכרמל

תיאור המסלול:

אחאב מלך ישראל ואיזבל אשתו זובחים לאלים בעל ואשרה. אליהו יוצר בצורת קשה ואחאב מחפש את אליהו כדי לעצור את הבצורת, "וַיְהִי כִּרְאוֹת אַחְאָב, אֶת-אֱלֹהֵיו; וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֵלֵיו, הֲאֵתָה זֶה עֹכֵר יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר, לֹא עֹכְרֹתִי אֶת-יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם-אַתָּה, וּבֵית אֲבִיךָ--בַּעַזְבֶּכֶם אֶת-מִצּוֹת יְהוָה, וּתִלְךָ אַחֲרֵי הַבָּעַלִּים." (מלכים א יח 17-18) אליהו מציע מבחן הוא מול הנביאים של אחאב "וַיֹּאמֶר עַד-מָתִי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל-שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים--אִם-יְהוָה הָאֱלֹהִים לָכֹן אַחֲרָיו, וְאִם-הַבָּעַל לָכֹן אַחֲרָיו; וְלֹא-עָנָו הָעָם אֹתוֹ, דָּבָר." (מלכים א יח 21) ואז: "תִּפֹּל אִשׁ-יְהוָה, וְתֹאכַל אֶת-הָעֵלָה וְאֶת-הָעֵצִים, וְאֶת-הָאֲבָנִים, וְאֶת-הָעֶפֶר; וְאֶת-הַמִּיִּם אֲשֶׁר-בַּתְּעֵלָה, לַחֲכָה. וַיֵּרָא, כָּל-הָעָם, וַיִּפְּלוּ, עַל-פְּנֵיהֶם; וַיֹּאמְרוּ--יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים." (מלכים א יח 34-39)

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	בינוני	ללא	יום	חרבת כרך, מוחרקה	הליכה בשטח

טיול מספר 6 – חברון

הנושא

פיתחו של גן העדן

תיאור המסלול:

מערכת המכפלה שם קבורים אדם וחיה והאבות, משם לרמת ישי (תל רומדה) ולקבר ישי ורות ונסיים במעיין אברהם. מערת המכפלה וחברון הקדומה - מסלול הטיול בשבילי חברון המקראית מוליך אותנו בנבכי ההיסטוריה היהודית הקדומה ביותר שקיימת בארצנו. לפני יותר מ-3,500 שנים התגורר אברהם אבינו בעיר, וקנה בשדה שבפאתיה את מערת המכפלה, בה קבר את שרה אשתו. במערת המכפלה נקברו על פי המסורת גם אדם וחיה, ועל פי המתואר בתנ"ך גם אברהם בעצמו, יצחק ורביקה ויעקב ולאה. מאוחר יותר הייתה חברון עיר חשובה בנחלת שבט יהודה, ובהמשך נמשח בה דוד למלך על כל שבטי ישראל. נבקר במבנה המרשים הבנוי מעל מערת המכפלה, נטייל בשבילים צרים בין עצי זית, נטבול במעיין יפהפה ונטפס אל תל חברון. בראש התל נתרשם מהשרידים הארכיאולוגיים של העיר הקדומה, ונהנה מתצפיות מיוחדות על עמק חברון.

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	בינוני	ללא	יום	מערת המכפלה, רמת ישי, קבר ישי ורות מעיין אברהם	הליכה

טיול מספר 7 – מעברות הירדן, גלגל

הנושא

הכניסה לארץ ישראל

תיאור המסלול:

המקום שבו בני ישראל עברו את הירדן בכניסתם לארץ ישראל, שהירדן נחצה בדרך נסית. אליהו הנביא לפני שהוא עלייתו לשמים במרכבת אש חוצה את הירדן בעזרת גלימתו, וכן אלישע הנביא חוצה את הירדן בדרך נסית. במקום זה יוחנן המטביל מטביל את ישו, ומשום כך אתר הטבילה נחשב כשלישי בקדושתו בעולם הנוצרי. לאחר מכן נבקר באתר הגלגל בעין חוגלה, אתר הגלגל מול יריחו, ונספר את סיפורו.

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	קל	חלקי	יום	מעברות הירדן, גלגל	הליכה

טיול מספר 8 – בית אל, שילה

הנושא

כוהנים מזבחות ופסלים

תיאור המסלול:

יעקב שוכב לישון באזור היישוב לוז וחולם על סולם מוצב ארצה וראשו בשמים ומלאכים עולים ויורדים בו. בחלום התגלה האל ליעקב והבטיח לו את הארץ אשר הוא שוכב עליה כמו גם הגנה בדרכו. יעקב קם בבוקר נפעם מהחלום ומצהיר שזהו בית אלוהים ושער השמים, קורא למקום "בית אל", מקים שם מצבה ונודר נדר שאם אלוהים ישמור ויגן עליו, הוא יקבע את המקום כבית אלוהים. במקום נבנה מזבח עגל הזהב של ירובעם. לאחר מכן נבקר בשילה הקדומה מקום המשכן, שהשיא תפילת חנה.

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	קל	חלקי	יום	בית אל, שילה הקדומה	הליכה באתר

טיול מספר 9 – נחל פרת (ואדי קלט)

הנושא
אליהו וירמיהו נפגשים בנחל פרת

תיאור המסלול:

יש הרואים בערוץ עין קלט, המזרחי מבין המעיינות, את "נחל כרית" המוזכר בתנ"ך כנחל אליו נשלח אליהו הנביא לאחר קללת הבצורת ושם התגורר במערה והעורבים מובאים לו אוכל. "לך מזה, ופנית לך קדמה ונסתרת בנחל כרית אשר על פני הירדן". ירמיהו הנביא מתנבא על החזרה לארץ לאחר החורבן "קח את-האזור אשר קנית, אשר על-מתניך; וקום לך פרטה, וטמנהו שם בנקיק הסלע. ה ואלה, ואטמנהו בפרת, כאשר צוה ה', אותי."

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	בינוני+	לא	יום	נחל פרת	הליכה בשטח כולל כניסה למים

טיול מספר 10 – העיר שומרון, הר כביר

הנושא

גירוש עשרת השבטים

תיאור המסלול:

בירת ממלכת ישראל במאות ה-9 וה-8 לפנה"ס. עמרי מלך ישראל יסד את העיר "וַיִּקֶן אֶת הָהָר שְׁמֶרֶן מֵאֶת שְׁמֶר בְּכֶכְרִים כֶּסֶף וַיִּבֶן אֶת הָהָר וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם שְׁמֶר אֲדָנִי הָהָר שְׁמֶרֶן." בנו של עמרי המלך אחאב ביצר את העיר ובנה בה בניינים מפוארים. אחד מבנינים אלה הוא בית השן, בניין מפואר המעוטר בניבי פילים. שרידי בניין זה התגלו בחפירות ארכאולוגיות. העיר נחרבה בשנת 721 לפנה"ס תוך כדי כיבוש הארץ על ידי צבא אשור. כיבוש שבו גירוש עשרת השבטים על ידי אשור, והחלפת האוכלוסיה בכותים. העיר שומרון נמצא ליד הכפר סבסטיה שבהרי השומרון שבשמו השתמר השם "סבסטי", כפי שנקראה על די הורדוס שבנה אותה מחדש. לאחר מכן נסע להר כביר ונשקף על הר עיבל (המזבח של יהושע) עמק שכם והר גריזים. ונתאר את טקס הברכה והקללה.

מטיבי קשב	מטיבי לכת	נגישות	משך	אתרים	הערות
בינוני	קל	חלקי	יום	תל שומרון, הר כביר	הליכה באתר

בהצלחה
יהודה גדיש, מורה דרך ומדריך טיולים

<https://www.gadish-tour.com>

